

tum omnibus episcopis illius sedis, ubicumque nos montes habeamus, et silvas, ligna facere, structuras domorum omnimas, calcem, bigas, traves, culmina, et quidquid ad usum aliquod de silvis, aut de silvestribus locis opus est facere. Homicidium autem, si pro peccatis de hominibus illius contigerit, illi episcopo totum pectum persolvi praecipimus, statuimus, et firmamus. Si autem aliquis monachus occissus est aut mactatus in tota terra, qui suus ex toto non fuerit, medietas illius pecti episcopo, et altera medietas solvatur principi terrae, propter sacrilegium.

Si quis autem de praescriptis hic violari, scilicet de pignoribus, aut casarum irruptionibus, aut de alio quovis, tercentos solidos pectet episcopo, et pignora dupla restituat.

Praeterea istis hominibus praedictae sanctae ecclesiae Palentinae jus proprium, et donum concedimus ut nullum pectum, seu portaticum, in aliquo mercato persolvant, de aliqua re, aut quacumque tributali causa, pro animae meae remedio, et vilae aeternae praemio. Quicumque autem contra hoc nostrae clementiae statutum aliquid agere praesumperit, aut immutare quaesierit, duplice poena molestetur, et insuper centum libras auri pondio pectat; medietatem camere nostraræ, reliquum praedictae ecclesiae, et in futuro poenam habeat aeternae gehennæ perpetuae, sitque anathema Maranatha, et dñe in infernum cum Dathan, et Abiron, et Juda, qui Dominum tradidit. Factum est hoc testamentum 12 kal. februarii, era MLXXIII, regnante rege Sanctio in Castella, et rege Bermudo in Gallecia. ¶ Ego Sanctius gratia Dei rex, qui istam chartam scribere mandavi, de manu mea hoc signum Christi roboravi. ¶ Et ego regina domina Major sub iussione domini mei corroboro, et firmiter confirmo. Filius noster domino Garcia confirmans. Domino Ramiro confirmans. Domino Gundisalvo confirmans. Domino Ferdinandu confirmans. Episcopo domino Sanctio in Naiara confirmans. Episcopo domino Juliano in Castella confirmans. Episcopo domino Sampiro in Astorica confirmans.

Comite Ferdinando Muñoz confirmans. Comite Fer-

dinando Flaginez confirmans. Comite Ferdinando Didaz confirmans. Comitissa domina Urraca confirmans. Comitissa domina Tuta confirmans.

Ego Petrus sacerdos sub iussione domini mei Sanctii exaravi et de manu mea hoc signo ✽ confirmavi.

NOTA.

Esta escritura (cuya fecha corrijo conforme á las justas reflexiones de Moret en los *Anales de Navarra*) confirma el hecho resultante de otras anteriores de este Apéndice sobre haberse agregado el territorio de la diócesis de Palencia al de Oviedo; pues el obispo Poncio que se nombraba en esta, lo era de Oviedo, bajo cuyo concepto presidia en Palencia, y por eso se da á Bernardo el dictado de *primer obispo*; pues Poncio no tenía el título palentino.

Dice el rey que hacía la restauración *con consejo de la silla apostólica en virtud de sujestion del obispo Poncio*. Era el rey navarro tan afecto á los monjes cluniacenses, que los introdujo en España, y trajo con ellos las primeras ideas de la curia romana. No es extraño por tanto que constase con el papa para pedir consejo; pero en fin obró por su autoridad propia, y no dudó que la tenía; para cuyo ejercicio procedió de acuerdo con su consejo real, compuesto de obispos, condes y dignidades de palacio.

Núm. 33.

Restauracion y dotacion de la catedral de Calahorra por el rey de Navarra Garcia sexto en 30 de abril 1045.

Archivo de la catedral de Calahorra.

Sub nomine Christi redemptoris nostri à quo habemus esse, vivere, et intelligere, cuius etiam gratia temporalis regni utimur potentiae. Haec est carta concessionis et confirmationis, quam ego rex Garcia, simul cum conjugie mea Stephania regina, libenti animo et prompta devotione, facimus

Deo omnipotenti, cuius adjutorio praeclaram urbem Calagurram tulimus de manibus paganorum, et restitui-
mus eam juri christianorum. Concedimus itaque ecclesias
beatae et gloriose semperque virginis Dei genitricis Ma-
riae et dominis martyribus Emetherio et Celedonio qui in
eodem loco pro Christo passi sunt, possessiones haeredita-
tes, videlicet duos agros in loco qui dicitur Sorban, et duos
alios in alio loco dicto Cornu de Caya, unum supra via,
alium subtus: alios etiam duos ad meridiem civitatis, tres
quoque ad orientem, vineas etiam duas ab oriente. Sed quia
hoc parum est, damus etiam decimas frugum et fructuum
ad integrum omnium nostrarum haereditatum atque de re-
bus omnibus quae in eadem urbe et in toto ejus suburbio
habemus, vel in futurum habituri sumus nos vel nostra pos-
teritas, videlicet de omni genere animalium, pecorum et avium,
et omni redditu omnium negotiorum ad usus regalium per-
tinentium functionum. Mandamus insuper ac confirmamus ut
omnis homo cuiuscumque ordinis, conditionis, vel dignita-
tis seu potestatis sit, qui in eadem urbe vel in toto ejus
conterminio aliquid habuerit, aut possiderit, de omni pror-
sus mobili vel fixa decimas frugum ac fructuum seu etiam
omnium animalium ac negotiorum eidem ecclesiae integrè ac
fideliter conserant. Haec inquam omnia supradicta concedi-
mus praefatae ecclesiae beatae Mariae et sanctorum Christi
martyrum Emetherii et Celedonii, et vobis domino Sanctio
episcopo et clero ejusdem sedis, vobis subdito. Et ut haec
omnia que vos vel vestra legalis successio ad utilitatem et
honorem cleri et ecclesiae adquirere potueritis in perpetuum,
inconcuسو tenore teneatis, et liberè possideatis, clerusque
vester et ecclesiae familia libera ac quieta ab omni omni-
no publica exactione permaneat. Haec igitur omnia praedi-
cta ego rex Garcia et mea conjux Stephania regina fideliter
ac devotè conferimus praefatas ecclesiae sanctae geni-
tricis Dei Mariæ sanctorumque martyrum, vobisque domi-
no Sanctio episcopo ac clero ejusdem sedis vobis debita obe-
dientia subdito cum competenti libertate, tantaq; sedi con-

guæ, ut liberius, ac devotius pro nobis ac pro anima-
bus progenitorum nostrorum, et omnium fidelium christiano-
rum, seu etiam pro nostra legali ac regali posteritate Deo
et sanctis ejus servientes et exorantes in ea memoria post
hojus regni terminum vobiscum, et cum omnibus christia-
nis cum rege omnium Christo et cum sanctis omnibus sine
fine regnare in sempiterna gloria. Amen. Si denique aliqua
persona, cuiuscumque conditionis, ordinis vel potentiae fue-
rit hanc nostram concessionem et ratam seu gratissimam con-
firmationem in aliquo deprabare vel irrumperem tentaverit,
nisi plenariè vobis et ecclesiae, cleroque satisfecerit sicut
Saul, Dathan et Abyron à facie Dei miserabiliter projectus
cum Juda Domini traditore atque principe daemoniorum Sa-
tanæ in profundum inferni intra horrentes flamas, perpe-
tùo ardeat. Insuper pro tanta præsumptione tria millia au-
ri talenta regiae severitati persolvat, et quod usurpaverit
ecclesiae, pontificiæ ac clero, in duplum ritu judaico reddat.
Haec vero regia concessio et confirmatio libera et inconcussa
atque quieta saepe fatae sanctae ecclesiae episcopo ac cle-
ro permaneat perpetuo. Amen. Ego igitur rex Garcia et con-
jux mea Stephania regina, qui hujus nostræ concessionis ac
confirmationis præsentem scripturam solerti cura fieri feci-
mus, manu nostra hujusmodi signo ✽✽ muniri curavimus,
et testes ad confirmandum tradimus. Facta carta in era mille-
simæ octogesima tertia, secundo kalendas maias. Ego rex
Garcia propria manu confirmo. Sanctius episcopus confi-
rat. Garsea episcopus conf. Eneco abbas Oniae conf. Senior
Fortum Sanchez nutritius regis conf. Senior Sanctius For-
tunionis conf. Senior Acenar Garseis conf. Senior Acenar
Fortunionis conf. Senior Acenar Sanchez conf. Senior Lope
Flaginis conf. Senior Gonzaldo Didez conf. Senior Fortum
Lopez conf. Senior Fortum Enecoz de Alava conf. Sanctius
exarator testis.

NOTA.

No expresa el rey aquí la demarcacion del obispado, porque se hallaba demarcado con el título de obispo de Nájera, faltando solo por conquistar de los moros la ciudad de Calahorra; cuya iglesia es llamada ya *silla episcopal* porque lo había sido siempre, y Nájera lo era solo por la cautividad de Calahorra. Así es que Sancho, que era obispo de Nájera, observa y confirma que se le llame sede *suya* la de Calahorra. Por eso muchos obispos unas veces se titulaban obispos de *Calahorra*, otras de *Nájera*, y otras de *Calahorra y Nájera*: todo efecto de la voluntad del rey sin contar con la del papa.

Núm. 34.

Agregación del territorio diocesano del obispado de Valpuesta al monasterio de santa María de Nájera en 12 de diciembre de 1052 por el rey de Navarra García sexto,

Archivo de Nájera, y Llorente *Provincias Vascongadas* tom. III. escritura n. 43. pág. 389.

Ego Garcia, Dei gratia rex, Sancii regis filius, dum regnum meum in partibus plurimis in locis sanctae Dei matris ecclesiae desolationem prospicerem, et nostris vel parentum nostorum peccatis exigentibus in tantum loca sanctorum occupata esse, seu (quod verus est) destructa à barbaris nationibus viderem, ut vix etiam posteris posset esse inditio ubi jam sanctae ecclesiae apud priores legalis foret institutio, communis consilio dilectae conjugis Stephaniae decrevi in domo Domini aliquid tale laborare unde postri nominis in perpetuum esse memoriale. Sed in hoc, dum aliquantis perimorarer consideratione, subito consideranti occurrit illud Davidicum: *Nonne Domino subjecta erit anima mea?* Et illud: *In Domino salutare meum et gloria mea. Dominus pars auxilii mei, et spes mea in Domino est.* Continuo quoque

sacerdotalis honoris incrementa vel studii absque illo animad- vertens parum aut nihil proficere cui jus deficit haeredita- tum, duxi illum meae haereditatis facere partipem, cuius totum est quod quemque spectat haeredem; senioris consilii esse antumans Dominum scilicet partis consortem effecisse quam totum absque illo meum viciosum inordinate posse- disse. Ad quod consilium rationabile prosequendum nomi- ne sanctae et individuae Trinitatis, statui apud Nayaram in honore sanctae ac beatissimae Dei genitricis Mariae eccl- esiam seu monasterium opere convenienti aedificare, et aedi- ficato convenientiori ordine cum omnibus officinis regulari congregati aptis, in servitium Dei ac beatae Mariae dis- posui studiosius consumatum fore; in quo lco secundum statuta canonum, et legalia decreta priorum patrum insti- tuere decrevi; qualiter pro anima mea, seu patris mei, vel Stephaniae conjugis, aut meorum filiorum remedio, ju- giter ibidem Domino ejusque genitrici servientium, et in communi regulariter viventium, honesta clericorum consis- teret congregatio; et ingenuo et absque ullo meo vel meo- rum haeredum servitio, die noctuque in Dei laudibus me- ditaretur spiritualium fructuum quieta conversatio. Ad quo- rum usum, ut sufficienter et regulariter haberent victum et vestitum, et peregrinis seu hospitibus (quia in utrisque susci- pitur Christus) abundaret unde foret dispendium; sciens esse scriptum: Tu es qui restitus haereditatem meam mihi, sub testimonio plurimorum mei regni fidelium, scilicet epis- coporum et abbatum, et legali astipulatione coeterorum tes- tium, et pari consensu meorum haeredum et totius regni mei primatum, haec quae in sequentibus intitulantur ex patrimonio meo cum omnibus appendiciis cultis vel incul- tis, silvis, agris, pratis, pascuis, molendinis, vineis aquo- sis et inaquosis, ita liberè et absolutè ac ex paterno ju- re legalis haeres possedi, domino Deo, et illius beatissi- mae genitricis in perpetuo possidenda, ut debui, in praes- entia plurimorum legaliter dedi. Haec sunt itaque quae regali astipulatione ad supradictum locum integre et inge-

nue cum omnibus suis appendiciis perpetuo dominandi jure seu possidendi, illis dedi qui reguliter ibidem Dominum ejusque genitrici servierint. Sub hujus igitur innotacione privilegii dedi, tradidi, confirmavi, ecclesiam scilicet in primis in honorem sancti sepulchri in *Calagurra* cum dominibus et haereditate: *Soliola* cum suis villis omnibusque quae ad eam pertinent: etiam S. Maria Prati et *Frigidam villam* cum omnibus eorum appendiciis: *Ceresum* cum omnibus pertinentiis suis. In *Berroza* S. Georgium cum suis villis suaque omni possessione; et S. Cyprianum seu S. Leocadiam cum omni eorum pertinentia. In *Subserra* S. Romanum cum omni sua pertinentia. In *Náxera* haereditatem S. Thomae cum omni integritate, et domus, et haereditatem domini Lupi, et haereditatem domini Gomeci ibidem, et in *Sotomalo* vel ubique fuit inventa. Ecclesiam S. Michael cum sua haereditate vel cum ipso vario integrō; S. Pelagium, qui est in rupe super ipsam S. Mariam situs, cum omni sua haereditate; et subtus S. Mariam, S. Michael, et domus quas habitat Grammaticus cum earum haereditate; haereditatem S. Agathae; haereditatem S. Facundi; haereditatem Ss. Nunilonis et Allodiae; haereditatem S. Mariae Sororum; haereditatem S. Caeciliae; casas Mennoci cum suis vineis; haereditatem S. Romani; haereditatem S. Sebastiani de *Eruviola*; et etiam quartam partem telonii ex mercato ejusdem Nayaræ, tam de columnis quam de ceteris rebus. Insuper addo ibidem omnem haereditatem de Fortunio Cidez, quam mihi tradidit pro debito quod solvere non valuit, et confirmo etiam vineas quas vicini obtulerunt ad eamdem ecclesiam S. Mariae *Cironiam* cum omnibus suis pertinentiis; S. Romanum de *Gallinero* cum omnibus suis pertinentiis; S. Salvatorem in villa S. Georgio cum eadem villa suaque haereditate; S. Salvatorem de *Ascensio* cum omnibus suis pertinentiis; S. Joannem de *Gracion* cum sua pertinentia; S. Maria de *Tirgo* cum suis pertinentiis; S. Adream de *Trepayana* cum sua pertinentia; S. Pelagium de *Creso* cum sua haereditate; alium

S. Pelagium in ejusdem Ceresi suburbio cum suo excusato in *Valle de Grui* Tellu Munoz nomine, omnibusque suis subjectionibus; S. Mariam de *Frayno* cum S. Stephano de *Pisces aurios*, suisque pertinentiis omnibus; S. Michael de *Petroso* cum omnibus suis subjectionibus; S. Andream in rivo de *Tolsantos* cum omnibus suis haereditatibus; villam quae dicitur *Cova de Cardeli* cum suo monasterio S. Pelagio et cum omnibus suis pertinentiis; S. Salvatorem de *Besica* cum sua pertinentia, ibidemque monasterium domini Burulli cum omnibus suis pertinentiis. Aezo cum omnibus quae pertinent ad eum inter Evelion et S. Saturninum; monasterium S. Acisli cum ejus villula dominibusque, et haereditatibus in *Fonte-Ceya* suaque omni pertinentia; ibidecumque monasterium domini Burulli cum omnibus suis pertinentiis. In castella vetula *Transpaternum* cum omnibus quae pertinent ad eum, atque S. Michaeli de *Torme* cum suis appendiciis. In *Soba* S. Joannem cum sua haereditate. In *Asturiis* S. Mariam de *Portu* cum omnibus suis subjectionibus. In *Bizcaya* S. Maria de *Barrica* cum omni sua pertinentia. In *Naxerense* denique suburbio villas quae nuncupantur *Sotomalo* et *Villa-Mezquina* integrè cum omnibus quae pertinent ad eas. In *Dulcense* villa quae vocatur *Hageges* cum omnibus quae pertinent ad eam. Ad haec ad supradicti loci servitium dedi et determinavi illum etiam episcopatum qui est ex parte orientis de S. Martino de *Zarra* usque in *Rotellam* et *Aslanzon*; ex alia vero parte ex *Alabae* terminis usque in *Arrepam* et *Cutelium* castrum in *Asturiis* cum monasterio ejusdem episcopatus nomine *VALLEPOSITA*. Pariae vero vel tributa mea terrae, vel illius quod Deus mihi vel meis successoribus deinceps usque in aeternum de terra saracenorum dederit, do et confirmo decimam partem S. Mariae. Verum in futurum (ut decuit) providentes posterorum utilitati, placuit tam mihi quam coeteris hujus privilegii praesentibus, ut qui-cunque sancti spiritus instinctu compuncto, vel se vel sua libere donatione S. Mariae subjicere placeat, quatenus ab *

aliorum inquietatione in posterum absolutus, liber et ingenuus ab omni servitute in aeternum permaneat; nec cuique pro alicujus rei calumnia nisi S. Mariae advocato respondeat. Igitur cum hujus rei voluntate, tam in aedificanda ecclesia, quam in constructione et in dotis adstipulari donatione, maxime meae uxoris salutaris consilii suggestione incepissem, domino eidemque instigante quomodo nondum peracta peragerentur, subjecta deliberationis ordine non neglexi instituere; sciens amaram mortem nulli aetati parcere, sed omnia in commune natura cogente educi mortu de corpore ejusdem conditionis, stabile testamentum patabam utiliter depromere quod me redderet securum sua perfectione, si forte uxor mea, quae me fidiu admonitu semper domino servire instigavit, faciat quod et his omnibus quae ego S. Mariae tradidi, mea ditione absolutis, scilicet tam de suis quam de meis, opus inceptum consummetur, et pro ejus anima Dei servitium frequentetur. Si autem ego prior vitam finiam, illa ad idem monasterium se conferat, et ex praedictis adjutoriis opus in velle meum, ut novit, perficiat, et pro anima mea Dei servitium ibi frequentare faciam, et legali jure sine alicujus conditione potestativè omnia quae S. Mariae tradita sunt, possideat, gubernet atque regat, donec in mea fidelitate permaneat, neque quisquam meorum filiorum vel haeredum haec infringere habeat licentiam. Et si quis tam ausus fuerit ut meum testamentum infringat, à christianorum communione separatus, quasi judeatis et haereticus, sequenti vindictae subjaceat. Haec vero omnia praedicta per meam regalem potestatein cum consensu omnium meorum statui atque confirmavi, et usque in finem mundi inviolata inconcussaque permanere decrevi. Unde coram Domino vivo et vero qui me regnare jussit, coramque ejus iudicio terribili, conjuro et obtextor omnes meos haereditarios successores et cunctos primates, et universum populum nunc ac in posterum cunctis retro temporibus, quatentis nulli (modo regno subjaceat) ullo modo liceat infringere seu conveltere hac quae à me regali sanctione concessa sunt vel or-

dinata Domino et S. Mariae. Si quis autem (quod non credimus) hujus rei temerator att contemptor existere voluerit, excommunicatus et anathematizatus aeterna damnatione subjaceat condemnatus, atque anathema sit moranata, et S. Mariam, et omnes Dei electos, sentiat hic et in futuro sibi contrarios, atque in inferno inferiori Judam traditorem habeat consortem et diabolum consolatorem; incepsum vero suum irritum maneat: ille autem pro causa inquietudine mille millia auri S. Mariae talenta persolvat. Hanc regalis decreti cartam ego Garcia rex cum Stephania uxore atque filiis propriis manibus confirmavimus et roboravimus, et hoc figurae signum fecimus * * * *, testibusque confirmandam tradidimus. Ferdinandus rex confirmavit *. Ranimirus rex confirmavit *. Raymunda comes confirmat. Garcia episcopus confirmat. Eneco abba confirmat. Deinde optimates rei regni seu fratriis mei Ferdinandi regis confirmantes laudaverunt. Est autem data et Domino oblata se volventibus temporum recursibus anni erae millesimae cum subputatione nonagesimae, die vero pridie idus decembris, lunam vero septem diebus exactis, et factum fuit regnante domino nostro Jesu-Christo cum Patre et sancto Spiritu in saecula saeculorum, amen; sub ejus autem imperio rege jam praedicto Garcia qui hoc testamentum jussit fieri regnante in Pamplona, et in Alaba, et in Castella vetula, et usque in Burgis, et in Burevia: obtinente Cutellum cum suis terminis in Asturiis fratre ejus Ferdinandi, rege in Legione et in Burgis, et Ranimiro rege eorum fratre in Aragonie.

NOTA.

El rey adjudica todas las iglesias del obispado de Valpuesta en favor de la congregacion de clérigos reglares que fundó en santa María de Nájera con motivo de la traslacion de la catedral á Calahorra.

No pudo hacer esto sin suprimir el obispado de Valpuesta, el cual pensó que no hacia falta.

Decreto de Hali, rey mahometano de Denia y de las Islas Baleares, en 26 de diciembre de 1058; por el cual, imitando y confirmando lo que había mandado su padre el rey Mujeid, dispone que todo el obispado de Denia y las citadas Islas estén sujetas al obispo de Barcelona, y lo reconozcan por único prelado diocesano: lo cual confesaron por lejítimo varios arzobispos y obispos.

Esp. Sag. tom. VII.

Notitiae plurimorum tam instantium quam posterorum tradere sat agimus, qualiter superno opitulante numine sedes sanctae Crucis sanctaeque Eulaliae Barquinonensis anno dominicae incarnationis quinquagesimo octavo post millesimum, insistentibus gloriosissimis praesulis ejusdem sedis Gislaberti intercessibus, Insularum Balearum clericatus atque ordinum, necnon urbis Deniae adepta est donum. Dux quoque predictae urbis, dum viveret, nomine Mugeyd, interventussam dicti pontificis revocavit atque subdidit Insulas paelibatas Baleares, quas nunc vulgo Mayoretas et Minoretas vocant, sub jure et dioecesi sanctae praefatae sedis Barchinonensis, statuens ac jubens ut omnis clericorum gradus in predictis degens Insulis à nullo pontificum auderet expectare ordinem alicujus clericatus, neque sacri christi unctionem vel confectionem, neque ecclesiae dedicationem, neque ullias clericatus cultum aliquem, excepto antistite Barquinonensi. Hujus utique largitionis filius predicti ducis Mugeyd adstractor atque imitator nomine Hali, dedit ac subdidit omnes ecclesias et episcopatum prefatarum Insularum et predictae urbis Deniae juri et dioecesi sanctae sedis Barchinonensis, eodem videlicet modo quo genitor suus Mugeyd precatu prenominati pontificis impetravit universae haec sedi paelocutae. Impertitionis autem predictarum ecclesiarum et episcopatus earundem historia

digna cognitu ita se habet. Iu. Dei omnipotentis nomine. Ego Hali dux urbis Deniae et Insularum Balearum, Mugeyd jam dictae urbis olim ducis proles, assensu filiorum meorum et ceterorum Hismaelitarum in meo palatio Majorum, contrado atque largior sedi sanctae Crucis sanctaeque Eulaliae Barchinonensi, et predicto praesuli omnes ecclesias et episcopatum regni nostri, quae sunt in Insulis Balearibus et in urbe Denia, ut perpetuum abinceps maneant sub dioecesi predictae urbis Barchinonensis, et ut omnes clerici, presbyteri et diaconi in locis praefatis commorantes à minimo usque ad maximum à puero usque ad senem, ab hodierno die et tempore minime conentur deposcere ab aliquo pontificum ullius ordinationem clericatus, neque christi matris sacri confectionem, neque cultum aliquem ullius clericatus, nisi ab episcopo Barchinonensi, aut ab ipso cui illi praeceperit. Si aliquis, quod absit, hoc largitionis donum improbo nisu adnullare vel disrumpere conatus fuerit, coelestis Regis iram incurat, et ab omni lege poenitus exors fiat, postmodum hoc maneat indiscutibilem atque firmum omnem per aevum. Facta carta donationis VII: kal. ianuarii, anno praescripto, apud urbem Deniam iussu Hali et assensu filiorum suorum majorumque suorum inferius corroboratum.

Riambaldus archiepiscopus sedis Areletensis subscripsi. Arnaldus episcopus Magalonensis. Guifredus sanctae primae sedis Narbonensis ecclesia episcopus subscripsi. Froterius Nemausensis episcopus. Guillelmus gratia Dei Urgellensis episcopus subscripsi. Arluvinus sacerdos qui hoc scripsit die et anno quo supra.

NOTAS.

Autorizaron esta escritura los arzobispos de Arlés y d^r Narbona, los obispos de Magalona, Nimes y Urgel, y la escribió el sacerdote Arluvino.

Este hecho testifica que los clérigos tenían por perteneciente á la potestad esterna y civil el mandar que sus

súbditos fueran diocesanos de tal ó tal obispo, como lo es ciertamente; pues en caso contrario no hubieran consentido que usurpara jurisdiccion espiritual un rey mahometano.

No se contó con la voluntad del papa, y se reputó bastante la de un soberano sarraceno.

Núm. 36.

Proyecto de restauracion de la catedral de Oca por el rey Sancho segundo de Castilla en 21 de marzo de 1068 con agregacion del territorio diocesano del estinguido obispado de Valpuesta.

Esp. Sag. tom. XXVI. Apénd. V.

In nomine Domini unius et trini, mundi pro redemptione sanguinis unda restituti: ego Sancius rex Castellae pro amore Dei, et remissione peccatorum meorum et pro animabus parentum meorum facio testamenti privilegium ad *Aucensem episcopatum*, et vobis domino meo Simeoni episcopo, sic de rebus adquisitis episcopi, quae ab antecessoribus vestris adquisitae sunt, quam etiam de parvis munieribus, que omnipotenti Deo offero; quia quamvis praefata sedes à multis temporibus desolata jacet, et non possum ad integrum restaurare, tamen in renovatione ipsius episcopi concedo parvusculam partem; scilicet:

Offero in primis S. Petri de *Varelangas* monasterium cum rebus, et haereditatibus, quae ad eum pertinent, et monasterium S. Quirici cum omnibus rebus, et haereditatibus quae ad eum pertinent, et in sub-Burgensi urbe concedo villan *Iricium* ad integrum cum sernis, vineis et terminis, quae ad eam pertinent; extra illam monasterium S. Martini et S. Thomae, quae sunt de S. Petro de *Caradigna* et de sancto Petro de *Aslanza* cum suis haereditatibus et suis adjcentiis quae ad eos pertineant. Et in villa *Gundisalvo*, cellam S. Vincentii cum sua veritate: et in eadem villa, ecclesiam quam vocitant sanctae Luciae, cum omnibus suis

adjacentiis. Et in villa quam vocitant *Uter de Allios*. Cellam sanctae Mariae cum suis adjacentiis: et in ribo de *Obierna* in villa *Gunsalvo* suam ecclesiam cum suis adjacentiis: et in *Ripiella*, suam ecclesiam cum suis adjacentiis: et in *Ataporca* duas ecclesias cum suis adjacentiis; et in *Burgensi* civitate, ecclesiam S. Laurentii cum rebus quae ad eam pertinent: et in barrio de *Arias* ecclesiam S. Petri cum suis rebus et suis haereditatibus; et illas ecclesias de ipsa civitate cum suis rebus; et villam *Quintanadonnas* ad integrum cum suis sernis, et vineis, et pratis et terminis quae ad eam convenient: et *Requeezolo* ad integrum cum suis terminis et suis molendinibus, et viginti arenzatas de vineis et in *Espinosa*, cellulam S. Joannis cum suis rebus et haereditatibus; et in *Cautaz* cellulam S. Michaelis cum omnibus suis haereditatibus, et adjacentiis; et in *Motuba* cellam S. Mariae cum haereditatibus et adjacentiis suis, et in *Alfoz de Obierna* cellam sanctae Centollae cum omnibus suis rebus et haereditatibus et adjacentiis et in *Alfoz de Aslanzon*, monasterium sancti Michaelis de *Aralucela*; et in *Alcoceto* concedo dominum Joannem presbyterum cum suis domibus et haereditatibus vel rebus omnibus quae possidet; et in eadem villa, ecclesiam sitam in honore S. Crucis cum omnibus suis adjacentiis; et in civitate de *Munio* monasterium S. Adriani cum quanto ad eum pertinet, et monasterium S. Stephani cum suis rebus et haereditatibus ad integrum; et cellam S. Antonini ad integrum cum suis rebus, et suis haereditatibus, et in *Mitinella* suam ecclesiam cum suis adjacentiis; et in *Petrosa* uno solare cum suo homine et illam ecclesiam de Villa Gutier cum suis adjacentiis; et in *Pamplica* cellam S. Martini cum suis adjacentiis; et in *Castro* monasterium S. Mariae cum suis rebus et haereditatibus, et omnibus suis adjacentiis; et in barrio de *Ripiella* uno homine cum suas casas; et in villa *Allios* monasterium S. Mariae cum suis rebus et haereditatibus ad integrum; et in *Olmiejos* cellam S. Columbae cum suis rebus et haereditatibus ad integrum; et in *Mazoferrario* concedo monasterium S. Michaelis cum suis